

Tallinna juhtimine meediapildis

Meediaülevaade

13. september – 12. oktoober 2010

Raivo Palmaru ja Peeter Peet

- Meedia osutas Tallinna linna juhtimisele kokku 1145 korral. Nende sõnumite auditoorium ulatus 150 tuhande inimeseni. Kõige suurem osa selle auditooriumi hõlvamisel oli võrguväljaannetel.
- Meedia valdav suhtumine Tallinna linnavalitsusse oli kriitiline. Negatiivsete ja positiivsete hinnangute maht ulatus 36%-ni kõigist mainimistest ja hinnangute vahekord oli 4:1 negatiivse väärtustamise kasuks.
- Meedias antud hinnangud on diskursiivne suurus, mis iseloomustab mitte vaadeldud institutsioone või persoone, vaid kirjutajate ja toimetajate hinnanguid neile.

Meedius Eesti OÜ

E-mail: rpalmaru@tlu.ee

peeter.peet@meedius.ee

Tallinn 2010

Sisukord

Sissejuhatus	2
Lühikokkuvõte	3
Uuringu eesmärk	5
Andmed ja meetod	9
Meediaallikad ja kodeerimine	11
Analüüsi tulemused	14
Tallinna linnavalitsuse väärtustamine meedias	14
Käsitletud teemad	16
Suhtumine Tallinna linnapeasse	18
Erakonna kuvandi seos linnavalitsuse väärtustamisega	21
Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel räägitu esitamine meedias	23
Eri väljaannete võrdlus	27
Kasutatud kirjandus	34
Lisa 1. Sisuanalüüsi andmed uurimisküsimuste kaupa	36

Sissejuhatus

Käesolevas ülevaates on vaatluse all Tallinna linna juhtimisega seonduva kajastamine meedias 2010. aasta 13. septembrist kuni 12. oktoobrini. Vaadeldud meediaallikaid oli kolmteist: kuus võrguväljaannet, neli ajalehe paberväljaannet ja kolm telekanalit. Need moodustavad Eesti kõige suurema lugejate ja vaatajate arvuga meediaallikate enamiku.

Analüüs keskendub nii Tallinna linna juhtimisega seonduva kajastamise kvantitatiivsele küljele kui ka sellele, kuidas meedia Tallinna linnavalitsuse tegevust esitas. Uurimismeetodiks on sisuanalüüs. Selle käigus mõõdeti ja analüüsiti Tallinna linnavalitsusele ja Tallinna linnapeale omistatud hinnangute esinemise sagedust, samuti teemade struktuuri, millega seoses Tallinna linnavalitsust mainiti, ja nende teemadega seotud hinnangute jaotust. Ühe uurimisküsimuse puhul kuuest on arvestusühikuks artikkel, ülejäänud juhtudel aga vaadeldud märksõnade positiivse, neutraalse või negatiivse väärtustamise sagedus.

Analüüs on võrdlev. Võrdlusmaterjalina on kasutatud Tartu linnavalitsuse ja Vabariigi Valitsuse tegevuse kajastust samades väljaannetes ja samal ajal. Sellest tulenevalt on vaadeldud märksõnadeks mitte ainult Tallinna linnavalitsus ja Tallinna linnapea, vaid ka Tartu linnavalitsus ja Tartu linnapea, samuti Eesti Vabariigi peaminister. Kahe uurimisküsimuse puhul on märksõnadeks ka erakondade nimetused.

Tallinna linnavalitsusele osutati vaadeldud tekstides 584 korral. Vähem kui kaks kolmandikku neist mainingutest olid neutraalsed, 7,4% positiivsed ja 28,1% esitatud negatiivses kontekstis. Tallinna linnapead mainiti kokku 475 korral. 71,2% neist mainingutest olid neutraalsed, 2,5% positiivsed ja 26,3% negatiivsed.

Lühikokkuvõte

- ✚ 2010. aasta 13. septembrist kuni 12. oktoobrini osutas meedia Tallinna linna juhtimisele 1145 korral. Peaaegu 70% neist osutustest tehti *online* väljaannetes, 22% trükimeedias ja 8% televisioonis. Kõige sagedamini mainisid Tallinna linnavalitsust uudisteportaal *Delfi*, *Tallinna Postimees Online* ja *Eesti Päevaleht Online*. Kõige harvemini oli Tallinna juhtimine jututeemaks TV3 uudistes.
- ✚ Meedia väärtustas Tallinna linnavalitsuse tegevust märksa negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsuse tööd. Tallinna linnavalitsuse tegevusele antud negatiivsete ja positiivsete hinnangute osa küündis 35,5%-ni kõigist mainimistest, seejuures oli hinnangute vahekord peaaegu 4:1 negatiivse väärtustamise kasuks.
- ✚ Linna juhtimisega seotud teemasid käsitleti septembri teisel poolel ja oktoobri esimesel kahel nädalal kokku 346 artiklis. Kõige enam pälvis meedia tähelepanu linna personalipoliitikaga seotuv, mida käsitleti 68 artiklis, sellele järgnesid linna eelarve (55 artiklit), omandisuhted (34 artiklit) ja haridusasutuste eelarvekärbe (32 artiklit). Seevastu kultuur pakkus meediale huvi ainult üheksal, avalik kord kaheksal ja kultuuripealinn kuuel korral. Peaaegu kaks kolmandikku (66,2%) vaadeldud teemadest esitati neutraalselt. Ülejäänud artiklites olid teemad esitatud valdavalt negatiivses kontekstis – positiivsete artiklite osakaal oli 8,7% ja negatiivsete kirjutiste osa 25,1%.
- ✚ Meedia mainis Tallinna linnapead 475, Tartu linnapead kuus ja peaministrit 355 korda. Ainult 2,5% Tallinna linnapea mainingute kontekstist oli positiivne, 26,3% aga negatiivne. Positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord oli rohkem kui 10:1-le, mis on Euroopas pretsedenditu. Seda enam, et isik, kellele sellised hinnangud anti, oli vaadeldud ajavahemikul kõige enam meedia tähelepanu pälvinud Eesti poliitik ja hinnangud anti peaasjalikult uudistes. Samad väljaanded väärtustasid peaministrit positiivselt 14,9-protsendil kõigist osutustest, negatiivsete hinnangute osa aga moodustas 9,6%. Peaministri puhul oli positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord 1,5:1 positiivsete kasuks.

- ✚ 57 korda mainiti Tallinna linnavalitsust uudistes koos keskerakonnaga. Neist ainult kolmel korral positiivses ja 28 korral (ehk peaaegu pooltel juhtudel) negatiivses kontekstis. *Kanal2, Delfi* ja *Äripäev Online* seostasid Tallinna linnavalitsust ja keskerakonda ainult negatiivselt. Samas ei mainitud Tartu linnavalitsust vaadeldud meediaallikates kordagi erakondlikus kontekstis.
- ✚ Ka Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitati meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuulnud.
- ✚ Vaadeldud kolmeteistkümne meediaallika väljundite võrdlus näitas, et eri väljaannete nii mainimise kui ka väärtustamise sagedust iseloomustavad muutujad olid omavahel tihedalt seotud. Peaministri mainimise ning positiivse, neutraalse ja negatiivse väärtustamise puhul oli eri väljaannete vastavate muutujate seosekordaja väärtus 24 korral üks ($r = 1$), 14 juhul oli korrelatsioonikordaja 0.99 ($r = 0.99$) ja 60 juhul rohkem kui 0.9 ($r > 0.9$). Tallinna linnavalitsuse eri väljaannetes mainimist ning positiivset, neutraalset ja negatiivset väärtustamist iseloomustavate muutujate korrelatsioonikordaja oli 14 juhul üks ning 53 korral suurem kui 0.9. Eri meediaallikate väljundite nii tiheda seose puhul on raske rääkida meediapluralismist, arvamuste paljususest ja meediaavalikkusest kui “ideede turuplatsist”.
- ✚ Tallinna linnavalitsusega seotud meediasõnumite reaalne auditoorium ehk see hajutatud publik, kelleni nimetust ‘Tallinna linnavalitsus’ või samatähenduslikke nimekujusid sisaldavad meediatekstid tõenäoliselt jõudsid, oli vaadeldud aja jooksul ligikaudu 150 tuhat inimest. Kõige suurem osa selle auditooriumi hõlvamisel oli *Delfi* ja *Postimehe* võrguväljaande sõnumitel. Need kaks koos hõlvasid üle poole vaadeldud auditooriumist. Kõige suurema lugejate arvuga ajalehe „hääleosa“ oli alla 10%, teiste paberväljaannete osatähtsus veelgi väiksem. Telekanalid aga on vähemasti Tallinna linnavalitsusega seotud meediasõnumite auditooriumis marginaalsed tegijad, nende osatähtsus oli kokku 6,4 protsenti.

Uuringu eesmärk

Organisatsiooni tegevust kajastava meedia uuringul võib olla kaks eesmärki: hinnata organisatsiooni märgatavust meediapildis või saada ülevaade sellest, kuidas meedia organisatsiooni ja temaga seostuvat kajastab. Esimesel juhul on vaatluse all meedia kui allika ja sedakaudu ka avalikkuse teadlikkus organisatsiooni olemasolust, temaga seotud sündmustest, „toodetest“ või teenustest ja inimestest. Sel juhul on uurimise keskpunktis organisatsiooni märgatavus üldises uudistevoolus ning mõõdetakse ja hinnatakse organisatsiooniga seotud nimedele ja teemadele osutamise (nende mainimise) sagedust meediaallikates. Selline uuring on enamasti kooskõlas organisatsiooni meediastrateegia eesmärgiga suurendada oma märgatavust meedias ja koos sellega ka tuntust avalikkuses.

Tallinna linnavalitsusel väheste märgatavuse probleemi ei ole. Tema „hääleosa“ meediapildis on suurusjärgu võrra üle ükskõik millisele teisele omavalitsusele osutamise mahust ning see on võrreldav üksnes riigi kesksete institutsioonide, Riigikogu ja valitsuse mainimise sagedusega meedias. Seetõttu keskendub käesolev ülevaade mitte ainult Tallinna linna juhtimisega seonduva kajastamise kvantitatiivsele küljele, vaid eeskätt sellele, kuidas meedia Tallinna linnavalitsuse tegevust kajastab. Vastuse leidmine sellele küsimusele eeldab mitte enam mainimiste arvu kokkulugemist, vaid linnavalitsusele ja sellega seotud institutsioonidele või isoonidele omistatavate soodsate või ebasoodsate tunnuste sageduse mõõtmist, samuti nende teemade struktuuri analüüsi, millega seoses linnavalitsust meedias mainitakse. Positiivsete või negatiivsete hinnangute sagedus osutab meediaprofessionaalide hoiakutele nende poolt kirjeldatud nähtuste suhtes. Need hoiakud kanduvad muude võrdväärsete sõnumite puududes üle meediasõnumite vastuvõtjatele ja saavad aluseks nende tegelikkusekonstruktsioonidele.

Küsimus 'kuidas' ei ole Tallinna linnavalitsuse puhul seotud ainult iga organisatsiooni loomuliku eesmärgiga suurendada tema aktsepteeritavust ja parandada kogumuljet temast. Eeskätt iseloomustab see linnavalitsuse kui avalik-õigusliku institutsiooni oluliste sotsiaalsete funktsioonide täitmise tingimusi. Ükskõik milline organisatsioon on kommunikatsioonisüsteem – tema tegevus tähendab suhtlust, inimeste informeerimist ja

motiveerimist, huvide lepitamist, linna kui sotsiaalse süsteemi huvide ühildamist muude huvidega, sootsiumi meietunde tugevdamist jm. See tegevus on seotud avaliku huvi ja sotsiaalse vastutusega ning eeldab sageli seda, et hetkekasule eelistatakse pikaajalisi sotsiaalseid hüvesid.

Demokraatia eeldab informeeritud ja kaasatud kodanikku, kes mitmekülgselt teabele tuginedes kujundab oma arvamuse. Nüüdisajal, kus kommunikatsioon on pigem vahendatud kui vahetu, jõuab teave linnavalitsuse poliitika ja tegevuse kohta kodanikeni põhiliselt meedia kaudu. Seejuures toimuvad linnavalitsuse tegevusega seotud sündmused enamasti väljaspool inimeste tajuvälja ning võimalus meediasõnumite tegelikkusele vastavust kontrollida või kahtluse alla seada neil valdavalt puudub. Inimeste ainus võimalus on valida meedia pakutu seast välja see, mis nende arusaamadele vastab ja neile mõttekas tundub. Kuid tõsiasi, et ainult osa sõnumeid leiab pääsu meediasse, annab konkreetsele sõnumile lisaboonuse ning tekitab sõnumite vastuvõtjas oletuse, et just see, millest räägitakse, on oluline ja tõsi. Nii annab meedia sisu analüüs pildi mitte ainult sellest, mis kodanikeni jõuab, vaid ka neist kommunikatiivsetest tingimustest, milles organisatsioon oma funktsioone täidab. Need tingimused võivad olla avalik-õigusliku institutsiooni arengut ja tema funktsioonide täitmist soosivad, aga need võivad olla ka ebasoodsad (vt McQuail 2007, 89–90, Künzler 2009) ja tekitada tõsisemaid probleeme nii avalik-õiguslikule institutsioonile kui ka sootsiumile, mille funktsioonisüsteemina avalik-õiguslik institutsioon toimib.

Otsides vastust küsimusele, kuidas meedia Tallinna linnavalitsuse tegevust kajastab, vaatleme me paratamatult ka selle kajastuse kallutatust. Seetõttu on oluline selgitada kallutatuse mõistet. Eestikeelne meediaga seotud sõnavara ei tee kahjuks vahet moonutusel (ingl *bias*) ja kallutatusel (ingl *slant*). Kallutatus tähendab seda, et uudistevoos eelistatakse mingi ühe poole seisukohti ja ignoreeritakse või halvustatakse teiste omi (Entman 2010, 392). Seega on kallutatus erapoolik, eelarvamuslik, ühekülgne, ühte poolt või isikut pooldav esitus. Selle vastand on erapooletu, aus, neutraalne, eelarvamustevaba vahendamine ja võrdne kohtlemine. Kallutatus tähendab sisuliselt seda, et meedia on asunud mõjutama inimeste hoiakuid. Seda on võimalik sisuanalüüsi abil alati tuvastada. Moonutus aga tähendab pidevat kallutatust – seda, et mingit toimijat (aktanti), ideoloogiat või huvi eelistatakse pikema aja jooksul. Seetõttu saab meediamoonutustest rääkida alles siis, kui on andmed pikema perioodi kohta. Kuna käesolev meediaülevaade vaatleb kõigest viit nädalat, saame siinkohal kõnelda ainult kallutatusest.

Et uurimiseesmäärke konkretiseerida, on sõnastatud täpsed küsimused, mis võimaldavad keskendada tähelepanu konkreetsetele uurimisülesannetele. Selline täpsustamine oli seda vajalikum, et põhilise uurimismeetodina kasutatav sisuanalüüs on avatud ja endas väga palju erinevaid võimalusi kätkev uurimisstrateegia. Üldist probleemiasetust 'kuidas meedia Tallinna linna juhtimisega seonduvat kajastab' on raske sisuanalüüsis otse rakendada, sest küsimust 'kuidas' võib siduda praktiliselt kõigi teadaolevate sisuanalüüsi näitajatega. Selline võimaluste rohkus sunnib meid taandama üldise uurimisülesande mõnele konkreetsele küsimusele, millele saab empiirilisele materjalile tuginedes ühemõtteliselt kas „jaa“ või „ei“ vormis vastata. See võimaldab uurimistööd täpsustada ning valida konkreetsed näitajad, mis Tallinna linnavalitsuse meediakajastust iseloomustavad.

Teiseks pidasime oluliseks otsida vastust küsimusele „kuidas“ võimalikult erinevatest perspektiividest. Petlikke kujutlusi on võimalik luua siis, kui asju tajutakse mingist kindlast vaatekohast. Kulissid tunduvad usutavad, kui neid vaadatakse saalist. Ent niipea, kui dekoratsioone saab näha ka külje pealt või tagantpoolt, kaob esialgne usutavus. Et olla järel dustes kindel, vaatleb uurimus Tallinna linnavalitsuse esitust meedias võimalikult erinevate nurkade alt.

Kolmanda olulise aspektina püüame võrrelda Tallinna linnavalitsuse esitust meedias teiste, soovitatavalt võrdväärsete poliitikas toimijate tegevuse kirjeldustega samades väljaannetes ja samal ajal. Probleem on siin selles, et uuringute andmeid ei saa tihtilugu üksipäini hinnata, need tuleb kontrastiks ja võrdluseks asetada teiste samasuguste hulka. Sellise sünkroonse võrdlusmaterjalina on kasutatud andmeid selle kohta, kuidas samad meediaallikad kajastasid Eesti suuruselt teise linna, Tartu linnavalitsuse, samuti vabariigi valitsuse tegevust.

Neist kaalutlustest lähtudes on uurimisküsimusi kuus:

K₁: kas meedia suhtumine Tallinna linnavalitsusse on negatiivsem kui Tartu linnavalitsusse?

K₂: kas meedia väärtustab Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui samu teemasid seoses Tartu linnavalitsusega?

K₃: kas meedia suhtumine Tallinna linnapeasse on negatiivsem kui Tartu linnapeasse ja Eesti

vabariigi peaministrisse?

K₄: kas Tallinna linnavalitsust mainitakse koos keskerakonnaga põhiliselt negatiivses kontekstis?

K₅: kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis?

K₆: kas Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitatakse meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuulnud?

Empiirilisele materjalile tuginev vastus neile küsimustele annab selge ja mitmekülgset põhjendatud vastuse põhiküsimusele – kuidas meedia Tallinna linna juhtimisega seonduvat kajastab.

Andmed ja meetod

Allpool esitatud andmed (ladina *datum* – antud) ei ole kusagilt kõrgemalt antud, vaid on uurimuse autorite tehtud. Need on pigem faktid (ladina *factum* – tehtu), kindla meetodi alusel esile toodud aines, mis räägib vaadeldud meediaallikate väljundist. Uuring tugineb kahesugustele andmetele – teemadele, seoses millega linnavalitsuse tegevust käsitleti ning kollektiivsete ja individuaalsete toimijate positiivsele, neutraalsele ja negatiivsele väärtustamisele.

Käsitletud teemade analüüs põhineb juba peaaegu nelikümmend aastat avaliku arvamuse ja meedia mõju uuringute juhtivaks käsituseks olnud tematiserimisteesil (ingl *agenda-setting-approach*), mille 1972. aastal esitasid Maxwell McCombs ja Donald Shaw. Selle järgi avaldub meedia mõju esmajoones selles, et ta kallutab teemasid valides ja korrates avalikkust neid tähtsaks pidama (vt. McCombs, Shaw 1977, 12).

Samas ei piirdu meedia osutused toimijatele ja sündmustele ainult teemade esiletõstmisega, neid saadab teadlikult või ebateadlikult vaadeldavate nähtuste väärtustamine, neile positiivse, neutraalse või negatiivse hinnangu andmine. Selline väärtustamine on protsessi tulemus ning sõltub vaadeldavale nähtusele antud tähendusest. Samale sündmusele võidakse anda erinevaid tähendusi ja seletusi ning neist tulenevad erinevad hinnangud. Ühtlasi võivad hinnangud aja jooksul muutuda. Sellised väärtustused on orientatsioonivahendid, mis võimaldavad inimestel korrastada oma kogemusi ja üheskoos tegutseda. Hinnangud võivad olla nõrgad, ebatäpsed, vastuolulised või ajutised, kuid see ei muuda nende otstarvet. Poliitiliste aktantide jaoks on väärtustamine nende legitiimsuse aluseks.

Vastupidi laialt levinud arvamusele ei iseloomusta meedias antud hinnangud vaadeldavaid persoone või institutsioone kui selliseid, vaid väljendavad ainult kirjutajate, reporterite või toimetajate hinnanguid neile. Meediasõnum esitab käsituse (arusaama) ja on seotud inimeste tõekspidamisega, sellega, mis esitaja arvab olevat tõsi. Seejuures ei pruugi meediatekstid midagi öelda kirjeldatud individuaalsete või kollektiivsete toimijate reaalsete omaduste kohta.

Väärtustamine ja kallutus ei tähenda automaatselt ka seda, et meedia või aktandid, kes meedias domineerivad, kontrollivad avalikku arvamust. Uurimused (nt Chong & Druckman 2007; Entman *et al.*, 2009 jt) on näidanud, et inimesed on meediasõnumite vastuvõtjatena iseseisvad, avaldavad neile pealesurutavatele hoiakutele vastupanu ja konstrueerivad arvamusi vastavalt oma arusaamadele ja seisukohtadele. Poliitilises kommunikatsioonis võib väärtustamine avaldada märgatavat mõju ainult kahele inimrühmale: neile, kellel ei ole kuigi tugevaid ideoloogilisi eelarvamusi ja parteilisi eelistusi, ning poliitilisele eliidile.

Andmete esiletoomise meetodiks on sisuanalüüs. Maailma üks juhtivaid sisuanalüüsi teoreetikuid, Pennsylvania Ülikooli Annenbergi Kommunikatsioonikooli professor Klaus Krippendorff on määratlenud sisuanalüüsi kui „uurimistehnikat, mis võimaldab teha korratavad ja paikapidavaid järeldusi konteksti kohta, milles tekste kasutatakse“ (Krippendorff 2004, 18).

Nagu juba öeldud, mõõdab käesolev uurimus eeskätt institutsioonide ja individuaalsete aktantide väärtustamise, neile antud positiivsete, neutraalsete või negatiivsete hinnangute sagedust. Seejuures on oluline teada, et väärtustamise sagedus iseenesest ei pruugi näitajana olla kõnekas. Matemaatik ja psühholoog Anatol Rapoport (1969) on toonud näite, kus kahele naisele kingitakse suur lillebukett. Üks neist hüüab vaimustunult nii, et terve tänav kajab: “Kaunis! Kaunis! Kaunis! Kaunis! Kaunis!” Teine aga vaatab lilli mõnda aega sõnatult, sosistab siis “Kaunis” ja puhkeb nutma. Selles näites ei ütle sõnade sagedus kuigi palju naiste meeleolu kohta. Sagedust saab usaldusväärse indikaatorina kasutada ainult siis, kui arvud on suured, kui vaatluse all on piisavalt suur andmemassiiv. Ainult siis võime loota, et vaadeldavad seosed on stabiilsed, mitte juhuslikud. Seetõttu ei ole vaatluse all mitte artiklite arv, nagu sellistes meediaülevaadetes tavaliselt, vaid väärtustamise sagedus kogu tekstis.

Meediaallikad ja kodeerimine

Analüüsis vaadeldud meediaallikaid oli kolmteist: end kvaliteetleheks nimetavate päevalehtede *Postimees* ja *Eesti Päevaleht* paber- ja online-väljaanded; suurima levikuga üleeestilise tabloidi *Õhtuleht* paber- ja online-väljaanne, majanduslehe *Äripäev* paber- ja online-väljaanne, suurima lugejate arvuga portaal *Delfi*, Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaal, Eesti Televisiooni uudistesaadete „Aktuaalne kaamera“ ning publitsistikasaated „Aeg luubis“ ja „Foorum“, Kanal 2 uudised ning TV3 uudised. Andmed nende väljaannete lugejate ja vaatajate arvu kohta on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Vaadeldud meediaallikad ning nende lugejate ja vaatajate arv

Nr.	Väljaanne	Lühend	Lugejate, vaatajate arv
1	Eesti Päevaleht (paberväljaanne)	EPL	114 000
2	Eesti Päevaleht Online	EPLO	75 000
3	Postimees (paberväljaanne)	PM	221 000
4	Postimees Online	PMO	228 000
5	Õhtuleht (paberväljaanne)	ÕL	183 000
6	Õhtuleht Online	ÕLO	112 000
7	Äripäev (paberväljaanne)	ÄP	65 000
8	Äripäev Online	ÄPO	25 000
9	DELFI	DELFI	233 000
10	ERRi uudisteportaal	ERRup	7 700
11	ETV: • Aktuaalne kaamera • Aeg Luubis • Foorum	ETV	112 000 97 000 51 000
12	Kanal 2 uudised	Kanal2	130 000
13	TV3 uudised	TV3	75 000

Allikas: TNS Emor

Meediaallika taga toodud auditooriumi suurus põhineb trükiväljaannete puhul TNS Emori 2009. aasta IV kvartali meediauuringul, televisioonisaadete vaadatavuse andmed on saadud TNS Emori teleauditooriumi oktoobriuuringust ning *online* allikate auditooriumid pärinevad TNSMetrixi ja METRIX.Station tööpäeval tehtud veebilehtede külastatavuse statistikast.

Tabelis 1 toodud nimekiri katab Eestis ilmuvate kõige suurema lugejate ja vaatajate arvuga meediaallikate enamiku, mistõttu seda valimit võib pidada kogu eestikeelset meediat esindavaks.

Poliitikatoimijateks, kelle esitlust me tabelis 1 nimetatud väljaannetes uurisime ja võrdlesime, on Tallinna ja Tartu linnavalitsus, Vabariigi Valitsus, Tallinna ja Tartu linnapea, Eesti Vabariigi peaminister ning küsimuste 4 ja 5 puhul ka keskerakond ja reformierakond. Analüüsi ajalise raami moodustas ajavahemik 2010. aasta 13. septembrist kuni 12. oktoobrini. Iga uurimisküsimuse puhul vaadeldi neis leiduvate märksõnade kajastamist eraldi. Allpool on lühidalt kirjeldatud igas uurimisküsimuses sisalduvate märksõnade kodeerimist.

K₁. Vaadeldi nimetuste 'Tallinna linnavalitsus' ja 'Tartu linnavalitsus' väärtustamist tekstides. Lisaks kahele eelpoolnimetatud nimekujule vaadeldi samatähenduslikke nimekujusid nagu 'linnavõim', 'linnajuhtid' jms, mis viitasid selgelt linnavalitsusele. Need juhtumid, mil linna nime mainimisel oli üheselt mõistetav, et silmas peeti konkreetset linnavalitsust, on samuti võrdsustatud linnavalitsuse mainimisega.

K₂. Vaadeldi nimetustega 'Tallinna linnavalitsus' ja 'Tartu linnavalitsus' seoses meedias kajastamist leidnud teemasid ning nende väärtustamist. Mõõtühikuks oli artikkel. Teemad, mida mainiti meedias vähem kui viies artiklis (nt teema „sport“ ehk võrkpalliklubi toetamine, teema „elanikkond“ ehk paber kandjal isikutunnistuste väljastamise jätkamine jms) on lahterdatud teema „muu“ alla.

Lisagem, et Tallinna linnavalitsuse mainimiste arv jääb siinsel juhul oluliselt alla artiklite arvule, mis seonduvad Tallinna juhtimisega laiemalt (transport, sotsiaalhoolekanne jne) – need probleemid tõstusid meedias sageli seoses abilinnapeade ja linnaametitega.

K₃. Vaadeldi nimetuste 'Tallinna linnapea', 'Tartu linnapea' ja 'peaminister' väärtustatust tekstides. Lisaks mõõdeti ka samatähenduslike nimetuste nagu 'meer', 'linnajuht', 'valitsusjuht' jms mainimist. Ainult linnapeade või peaministri nimede mainimist ilma ametinimetusteta ei ole vaadeldud. Mõõtühikuks oli siin nimetamiste arv.

K₄ ja K₅. Mõõdeti linnavalitsuste mainimisi erakondlikus kontekstis. Selleks pidid linnavalitsus ning erakond olema mainitud ühes ja samas lauses.

K7. Vaadeldud on uudiseid, mis põhinevad Eesti Vabariigi Valitsuse või Tallinna linnavalituse pressikonverentsil kõneldule. Selleks võrreldi pressikonverentside salvestisi ning seal räägitu vastavust meedias avaldatuga. Ühes uudistesaares võis esineda mitu teemakohast uudiselõiku (nt 30. septembri Kanal 2 „Reporteris“ kajastati valitsuse pressikonverentsil räägitut kahes erinevas uudistelõigus: „Tulevikus saab valida mobiiltelefoni kaudu“ ja „Ansip ei taha taastuenergia toetustega enne valimisi tegeleda“).

Väärtustamise analüüs on alati problemaatiline, sest sõnadel ei ole kindlat tähendust. Seetõttu võib kodeerijale lõpmatuseni ette heita subjektiivsust, mis tuleneb kõne konnotatiivsest iseloomust ja sellest, et sõnade tähendus muutub. Kodeeritud märksõnade väärtustamise määramisel oli aluseks üksikasjalik juhend, mis nägi ette, et hinnatakse ainult väärtustamise tendentsi. Hinnangu tugevus on igal konkreetsel juhul mõistagi erinev, kuid kodeerija registreeris hinnangu (väärtustamise) kolme palli skaalal: positiivne, neutraalne, negatiivne.

Juhend nägi ette, et kohates tekstis uurimisküsimuses sisalduvat märksõna, nt 'Tallinna linnavalitsus' või 'Tartu linnavalitsus', teeb kodeerija kindlaks, kas selle läheduses (enamasti samas lauses) on mõni hinnanguline sõna, mis määrab konteksti, milles märksõna kasutatakse. Leides hinnangulise sõna, otsustas kodeerija, kas vaatlusalune nähtus esineb positiivses, neutraalses või negatiivses kontekstis. Ehkki iga inimene langetab otsuse hinnangu kohta individuaalselt, on sellised hinnangud suuresti kultuurilised, mistõttu sama kultuuri kandjate hinnangud on enamasti ühised. Oluliseks peeti uuringus ka seda, et hinnangud oleksid eksplitsiitsed ehk selgelt väljendatud. Põhimõtteliselt on võimalik mõõta ka implitsiitseid hinnanguid, aga see oleks liiga töömahukas ja nõuaks, et kodeerijaid oleks mitu korda rohkem.

Analüüsi tulemused

Järgnevalt esitame vaatluse tulemused uurimisküsimuste kaupa. Kõik algandmed, millele analüüs tugineb, on esitatud lisas 1.

Tallinna linnavalitsuse väärtustamine meedias

K₁: kas meedia suhtumine Tallinna linnavalitsusse on negatiivsem kui Tartu linnavalitsusse?

Sisuanalüüs näitas, et Tallinna linnavalitsust mainiti vaadeldud meediaallikates viie nädala jooksul kokku 584 korral, Tartu linnavalitsus aga meediapildis peaaegu puudus. Teda mainiti viie nädala jooksul kõigest 18 korral: neljal korral *Delfis* ja *Postimees Online*'s, kolmel korral Õhtulehe võrguväljaandes ning kahel korral ERRi uudisteportaalil, Kanal2-s ja Äripäeva võrguväljaannetes. Andmed Tallinna linnavalitsuse väärtustamise kohta on toodud tabelis 2, kus need on viidud võrdlemiseks ühele alusele, kasutades kõigil juhtudel osakaalu protsentides, seega siis Tallinna linnavalitsuse positiivse ja negatiivse väärtustamise ning neutraalse nimetamise osakaalu kõigi vastavate mainimiste seas. Tabeli viiendas veerus on mainimise sagedus esitatud absoluutarvudena.

Tabelist 2 näeme, et peaaegu kaks kolmandikku maininguid olid neutraalsed. Osalt on see seotud kasutatud meetodi eripäraga – arvestusühikuks on siin mitte artiklite, vaid mainimiste arv tekstis, mis suurendab neutraalse nimetamise osakaalu. Pealegi, nagu eespool juba öeldud, läksid arvesse ainult selgelt väljendatud ja üheselt mõistetavad hinnangud. Seetõttu oleks neutraalse mainimise sagedus võinud olla suuremgi. Saksa meediauurija Klaus Merten nentis 1980. aastate keskel, et Saksamaa ajakirjanduses on iga neljas partei nimetamine uudistes seotud hinnanguga (Merten 1985, 120). Hiljem on see tähelepanek korduvalt kinnitust leidnud. Nii võime tõdeda, et siinne neutraalse nimetamise osakaal on oodatust pigem väiksem.

Tabel 2. Tallinna linnavalitsuse väärtustamine meedias

	Osakaal %-des			Maininguid kokku (kordi)
	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	
Delfi	5.8	64.2	30.0	120
EPL	6.5	63.0	30.4	46
EPLO	6.7	65.2	28.1	89
ERRup	12.0	64.0	24.0	25
ETV	8.3	54.2	37.5	24
Kanal2	15.0	50.0	35.0	20
PM	2.6	68.4	28.9	38
PMO	11.5	63.5	25.0	96
TV3	0.0	50.0	50.0	4
ÕL	17.4	73.9	8.7	23
ÕLO	2.6	69.2	28.2	39
ÄP	0.0	90.5	9.5	21
ÄPO	5.1	56.4	38.5	39
Kokku	7.4	64.6	28.1	584

Ebatavaline on positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord. Eesti 1999–2007. aastate valimistel on erakondade (poliitiliste aktantide) positiivse väärtustamise osakaal kõikunud 6,9–36 protsendi vahel (1999. ja 2003. aasta riigikogu valimine vastavalt), negatiivse väärtustamise osakaal on aga liikunud 6,5 ja 13,6 protsendi vahel (2003. ja 1999. aasta riigikogu valimine vastavalt). 1999–2007. aastate valimiste positiivsete hinnangute osakaalude keskmine oli 15%, negatiivsete hinnangute keskmine osakaal aga 8,5%. Sellega võrreldes on tabelis 2 toodud positiivsete hinnangute osakaal – 7,4% – pigem väike ja negatiivsete väärtustuste osakaal – 28,1% – märgatavalt suurem. Positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord peaaegu 4:1 negatiivse väärtustamise kasuks on tavatu. Seda enam, et valdav enamik neist hinnangutest on antud uudistes, mis peaksid olema erapooletud, sõltumatud ja tasakaalustatud.

Nagu eespool öeldud, mainiti Tartu linnavalitsust vaadeldud meediaallikates samal ajal ainult 18 korral. 13 neist osutustest olid neutraalsed, kolm positiivsed ja kaks negatiivsed. Ehkki nii väikese arvu mainimiste põhjal ei saa teha kuigi kaugele ulatuvaid üldistusi, võib siiski öelda, et vastus meie esimesele uurimisküsimusele on jaatav – meedia väärtustas Tartu linnavalitsust positiivsemalt kui Tallinna linnavalitsust.

Käsitletud teemad

K₂: kas meedia väärtustas Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsusega seotud teemasid?

Teine uurimisküsimus keskendus teemadele, seoses millega Tallinna linnavalitsust mainiti, ja eeldas, et sisuanalüüs toob esile ka selle, kuidas neid teemasid väärtustati. Võrdlusmaterjaliks oli siingi samade teemade esitus seoses Tartu linnavalitsuse tegevusega samades meediaallikates ja samal ajal. Teemade analüüs lähtus Maxwell McCombsi ja Donald Shaw' tematiseerimisteooriast (*agenda-setting theory*), mille järgi meedia mõjutab enda pakutud teemade hierarhiaga publiku ettekujutust tegelikkusest.

Sisuanalüüs näitas, et Tallinna linna juhtimisega seotud teemadest pälvis septembri teisel poolel ja oktoobri kahel esimesel nädalal enim meediatähelepanu personalipoliitikaga seostuv, sellele järgnesid linna eelarve, omandisuhted ja haridusasutuste eelarvekärbe. Seevastu kultuur, avalik kord ja kultuuripealinn ei pakkunud meediale jututeemadena erilist huvi.

Personaliteemalistes artiklites käsitleti Otto Poppeli määramist keskkonnaameti juhiks (nt pealkirjad „IRL: Savisaar jagab töökohti isiklike teenete alusel“, „Kes juhib Savisaart ja Tallinna linna?“ või „Uus juht vältis kaks nädalat meediat“), munitsipaalpolitsei tegevust (nt artiklid „Linnavalitsus saadab mupo töötajad palgata puhkusele?“, „Mupo juhid teevad ettevalmistusi eraäriks“), linna poolt erinevatesse nõukogudesse määratavate inimeste parteilisust (nt uudis „Pealinnas pääsevad juhtivatele kohtadele ainult keskerakondlased?“).

Üle poole rahanduspoliitika ning eelarve teemalistest uudistest moodustasid sõnumid, mis teavitasid Riigikogu poolt vastu võetud otsusest kaotada 2012. aasta algusest nii müügi- kui ka paadimaks. Küllaltki negatiivselt kajastas meedia Tallinna eelarve vastuvõtmisega seonduvat, kriitilised seisukohad domineerisid näiteks uudistes „Opositsioon ei jäänud linnavalitsuse vastusega eelarveküsimustele rahule“, „Saks: Tallinna järgmise aasta eelarve vastuvõtmine oli farss“, „Linnavalitsus peab kohviku avamist eelarvest tähtsamaks“ jt. Kokku moodustasid negatiivsed artiklid selle teema kajastusest 38%.

Linna omanduses olevate ettevõtete ja kinnisvara teema kajastuses said ajakirjanduses enim tähelepanu Kalevi Spordihalli ost ning Tallinna Vee tegevus (nt pealkirjad „Tallinna vee-ettevõtte neelab 2 miljonit krooni maksumaksja raha“ või „Linnavalitsus küsib Tallinna Vee hindadele erapooletut hinnangut“). Tallinna soovi luua oma prügifirma kajastati enamasti positiivselt.

Vaadeldud ajavahemikul osutus kõige enam kriitikat pälvinud teemaks Tallinna haridusasutustele saadetud ettekirjutus tõmmata kulusid koomale. See teema pälvis 28. ja 29. septembril meedias väga laialdast käsitlemist (sh teemakohased uudistelõigud kolme suurema eestikeelse telekanali õhtuses uudistesaares), ligi kaks kolmandikku kõigist artiklitest olid Tallinna linnavalitsuse suhtes kriitilised.

Ülevaade käsitletud teemadest ja nende väärtustamisest on esitatud tabelis 3. Siin on oluline tähele panna, et erinevalt eelmisest ja kõigist järgnevatest uurimisküsimustest on arvestusühikuks artikkel. Seetõttu peaks mõõtühiku arvuline väljendus olema väiksem kui mainimiste puhul. Kokku käsitleti linnajuhtimisega seotud teemasid 346 artiklis. Tartut ja Tallinnat võrreldes on pilt enam-vähem samasugune nagu eelmiseги uurimisküsimuse puhul. Tartu linna juhtimisega seotud teemasid käsitleti ainult 11 artiklis, neist üks oli positiivne ja üks negatiivne. Siingi on Tallinna ja Tartu märgatavuse erinevus meediapildis umbes 30-kordne, mistõttu kaugemale ulatuvate üldistuste tegemiseks võrdlusmaterjal sisuliselt puudub.

Tabelist 3 näeme, et peaaegu kaks kolmandikku vaadeldud teemadest on esitatud neutraalselt, positiivsete ja negatiivsete käsitluste vahekord on enam-vähem sama mis tabelis 2 toodud Tallinna linnavalitsuse väärtustamist iseloomustavate andmete puhul. Siin on positiivsete hinnangute kaal õige pisut suurem ja negatiivsete väärtustuste osa kolme protsendi võrra väiksem kui tabelis 2 esitatud andmete puhul. Vahekord on kolm ühele negatiivsete hinnangute kasuks. Linna juhtimisest, kommunaalmajandusest, detailplaneeringutest ja haridusasutuste eelarvekärbetest kirjutades või rääkides ei leidnud meedia kordagi häid sõnu. Üks positiivne artikkel ilmus eelarve teemal.

Tabel 3. Linna juhtimisega seotud teemad ja nende väärtustamine meedias

	Osakaal %-des			Artikleid kokku
	Pos.	Neutr.	Neg.	
Linn tööandjana/personalipoliitika	2.9	60.3	36.8	68
Eelarve/rahandus	1.8	60.0	38.2	55
Omandisuhe	11.8	82.4	5.9	34
Haridusasutuste eelarvekärbe	0.0	37.5	62.5	32
Detailplaneeringud	0.0	76.0	24.0	25
Transport/parkimine	22.2	77.8	0.0	18
Haridus	11.8	58.8	29.4	17
Kommunaalmajandus	0.0	100.0	0.0	16
Välissuhtlus	28.6	71.4	0.0	14
Toimetulek/hoolekanne/tervishoid	41.7	50.0	8.3	12
Linna juhtimine/poliitika	0.0	81.8	18.2	11
Kultuur/mälestised	11.1	66.7	22.2	9
Avalik kord	12.5	87.5	0.0	8
Kultuuripealinn	16.7	83.3	0.0	6
Muu (erinevad teemad)	23.8	61.9	14.3	21
Kokku	8.7	66.2	25.1	346

Tervikuna võib sellelegi uurimisküsimusele vastata jaatavalt: meedia väärtustas Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsusega seotud teemasid. Positiivsete ja negatiivsete artiklite bilanss on Tallinna linnavalitsusega seoses käsitletud teemade puhul 3:1 negatiivsete kasuks, Tartu puhul aga 1:1. Artiklite arv aga ei ole võrreldav.

Suhtumine Tallinna linnapeasse

K₃: kas meedia suhtumine Tallinna linnapeasse on negatiivsem kui Tartu linnapeasse ja Eesti Vabariigi peaministrisse?

Kolmas võimalik punkt, kust vaadelda seda, kuidas meedia Tallinna linnajuhtimist kajastab, on uurida meedia suhtumist linnavalitsuse liidrisse, Tallinna linnapeasse. Siingi on analüüs võrdlev – võrdlusmaterjaliks on andmed Tartu linnapea ja peaministri väärtustamise kohta samades meediaallikates ja samal ajal.

Sisuanalüüs andis kolmandale uurimisküsimusele vastamiseks järgmised empiirilised andmed: meedia mainis Tallinna linnapead kokku 475 korral, Tartu linnapead kuuel ja peaministrit 355 korral. Siingi ei ole Tartu linnapea mainimise sagedus meedias võrreldav Tallinna linnapea või peaministri mainimise sagedusega. Seetõttu ei saa ka tema väärtustamise andmeid tabelis 4 esitada, sest enamuse tabeli lahtreid oleksid nullid ja võrdluseks vajalik andmete viimine ühele alusele oleks kuue ühiku puhul absurdne. Seetap saame võrrelda ainult Tallinna linnapea ja peaministri esitust meedias.

Tabel 4. Tallinna linnapea ja Eesti Vabariigi peaministri väärtustamine meedias

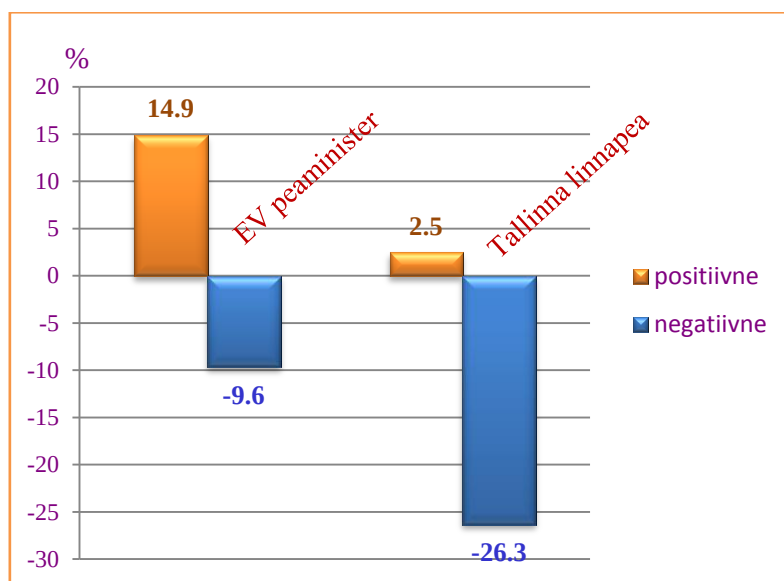
	Tallinna linnapea (n=475)			Peaminister (n=355)		
	Pos.	Neutr.	Neg.	Pos.	Neutr.	Neg.
Delfi	7.3	68.8	23.9	8.5	85.9	5.6
EPL	0.0	57.7	42.3	8.3	91.7	0.0
EPLO	0.0	66.1	33.9	21.1	78.9	0.0
ERRup	0.0	68.2	31.8	17.2	82.8	0.0
ETV	0.0	90.0	10.0	0.0	100.0	0.0
Kanal2	0.0	50.0	50.0	10.0	90.0	0.0
PM	4.0	80.0	16.0	14.3	57.1	28.6
PMO	1.9	74.1	24.1	16.4	78.1	5.5
TV3	0.0	60.0	40.0	100.0	0.0	0.0
ÕL	0.0	87.5	12.5	23.1	46.2	30.8
ÕLO	4.2	81.3	14.6	18.9	67.6	13.5
ÄP	0.0	71.4	28.6	12.5	70.8	16.7
ÄPO	0.0	62.5	37.5	16.7	69.4	13.9
Kokku	2.5	71.2	26.3	14.9	75.5	9.6

Tabelist 4 näeme, et neutraalsete mainimiste osakaal vastab mõlemal juhul kasutatud meetodi iseloomulikule keskmisele – kolm neljandikku mainingutest on neutraalsed ja üks neljandik väärtustav. Tõsi, väike kõrvalekalle on siin märgatav Tallinna linnapea puhul (peaaegu 4%), aga see mahub vea piiridesse. Teravalt erineb aga hinnangute suund. Tallinna linnapea positiivse väärtustamise maht oli ainult 2,5% kõigist mainingutest, kusjuures positiivsed väärtustused on pärit ainult neljast väljaandest. Kokku oli aga meediaallikaid 13. Ehk teisisõnu: viie nädala jooksul ei ilmunud rohkem kui kahes kolmandikus vaadeldud väljaannetest mitte ühtegi positiivset hinnangut Tallinna linnapea kohta, ehkki tegu oli sellel ajal kõige enam meedia tähelepanu pälvinud Eesti poliitikuga.

Tallinna linnapead kritiseeriti meedias enim seoses laenu deklareerimata jätmisega, Tallinna linnaametite kaadripoliitikaga (transpordiameti töötajate pistiseskandaal, keskkonnaameti uus juht), Vanalinna Hariduskolleegeiumi majaga (Andres Tarand: „Isand linnapea võttis Vanalinna Hariduskolleegeiumilt ära ühe maja, sest direktor ei astunud Keskerakonda“), Moskva visiidiga („Regnum nimetas Savisaart natsikurjategija hõimlaseks“) ja haridusasutuste rahastamisega („Savisaarel pole mahti lasteaedade esindajatega kohtuda?“ või „Savisaare linnavalitsus korraldas lasteaednikele šokipäeva“). Positiivsed Tallinna linnapea mainimised olid seotud SA Tallinn 2011 juhatuse töö korraldamisega, rahvusvähemuste päevaga, välissuhtlusega (Hiina parteitegelaste visiit, Tallinna linnajuhtide visiit Moskvasse), Jaan Poska mälestustahvli avamisega ja Kalevi Spordihalliga.

Peaminister Andrus Ansip sai meedias positiivset tähelepanu seoses eurole üleminekuga (enim positiivseid mainimisi põhjustas Euroopa Keskpanga presidendi Jean-Claude Trichet' külaskäik, mil meedias ilmus nt pealkiri „Ansip: euro ja eestlus käivad peagi käsikäes“), riigieelarvega („Ansip: andsime riigikogule üle uue majanduskasvu eelarve“), välissuhete arendamisega (kohtumised Ukraina peaministri, Tai, Laose ja Vietnami peaministritega, Hiina delegatsiooniga ning Saksamaa liidupresidendiga) ja elektrihinna tõusu kritiseerivate avaldustega („Ansip: elektri hinna tõus pole põhjendatud!“). Peaminister pälvis kriitikat seoses energeetikateemaga (väga kriitiline artikkel „Ansip mind ei petnud“ *Äripäev Online*), sotsiaalpoliitikaga (sh opositsiooni kriitika riigieelarvesse planeeritud väheste sotsiaalkulutuste pärast), kultuuripoliitikaga (Neeme Järvi kriitika valitsuse aadressil) ning Eesti võrkpallikoondise toetuseta jätmisega. Samuti lisandus kriitilisi seisukohti tööandjate poolt, kelle arvates ta suhtus nende manifesti liiga üleolevalt. Lisaks kritiseeriti mõnes artiklis peaministri isikuomadusi (Tuuli Kohi artikkel „Tänitav Eesti“ *Postimehes*, repliik „Ansipi vihapursked“ *Äripäevas* jmt).

26,3% kõigist Tallinna linnapea väärtustustest olid negatiivsed. Positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord on antud juhul 10,5:1. Peaministrit on samad väljaanded väärtustanud positiivselt 14,9% kõigist mainimistest, negatiivsete hinnangute osa aga moodustab 9,6%. Tema puhul on positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord 1.5:1 positiivsete kasuks. Olgu lisatud, et tabelis toodud peaministri 100-protsendiline positiivne väärtustamine TV3 uudistes ei tähenda tegelikkuses midagi, sest väärtustamiste arv oli kaduvväike ja seetõttu on see tulemus pigem juhuslik. Joonis 1 esitab peaministri ja Tallinna linnapea positiivse ja negatiivse väärtustamise andmed ka graafiliselt.

Joonis 1. Peaministri ja Tallinna linnapea positiivne ja negatiivne väärtustamine meedias

Jooniselt näeme, et pilt, mille meedia maalib peaministril ja Tallinna linnapeast, on diametraalselt erinev. Esimese puhul on positiivsete väärtustuste osakaal tavalisest pisut suurem, negatiivsete hinnangute osa aga vastab analoogsete uuringute keskmisele. Tallinna linnapea esitus meedias on ilmselgelt kallutatud. Negatiivsete ja positiivsete hinnangute vahekord 10:1 kõige enam meedias märkimist leidnud isooni puhul on tavatu.

Seega on vastuse leidnud ka meie kolmas uurimisküsimus: meedia suhtumine Tallinna linnapeasse on negatiivsem kui Eesti Vabariigi peaministrisse ja ka Tartu linnapeasse, kelle kuuest mainimisest viis olid neutraalsed ja üks positiivne.

Erakonna kuvandi seos linnavalitsuse väärtustamisega

Järgmised kaks uurimisküsimust seavad eesmärgiks selgitada erakonna kuvandi seost linnavalitsuse väärtustamisega. Siin eeldatakse vaikumisi, et suhtumist Tallinna linnavalitsusse mõjutab meedia suhtumine linnas võimul olevasse erakonda. Sedasorti eelistustel ja hoiakutel ei tohiks olla uudistevoole suurt mõju, sest uudiste puhul peaksid kehtima objektiivsuse kriteeriumid – erapooletus, sõltumatus, tasakaalustatus, oma arvamuse ja emotsioonide välistamine. Ka Eesti ajakirjanduseetika koodeksi punkt 4.3 ütleb, et „ei sobi rõhutada

rahvust, rassi, religioosset või poliitilist kuuluvust ega sugu, kui sellel pole uudisväärtust“. Seda enam on põhjust empiirilisele materjalile tuginedes kontrollida, kas ja kuivõrd on suhtumine võimalolevasse erakonda seotud linnavalitsuse väärtustamisega. Seegi on üks vaatenurk, mis võimaldab selgitada, kuidas linna juhtimist meedias esitatakse. Siit meie kaks uurimisküsimust:

K₄: kas Tallinna linnavalitsust mainitakse koos keskerakonnaga põhiliselt negatiivses kontekstis?

K₅: kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis.

Sisuanalüüsis selgus, et Tartu linnavalitsust ei mainitud vaadeldud meediaallikates kordagi erakondlikus kontekstis. Andmed Tallinna linnavalitsuse mainimise kohta erakondlikus kontekstis on esitatud tabelis 5. Selles on registreeritud kõik juhtumid, kus Tallinna linnavalitsus ja keskerakond on mainitud samas lauses. Ühtlasi on registreeritud selle koosluse väärtustamine. Kuna selliseid mainimisi oli väga vähe, on andmed tabelis esitatud mitte protsentides, vaid absoluutarvudes.

Olgu lisatud, et negatiivses ühenduses mainiti Tallinna linnavalitsust ja keskerakonda seoses kaadripoliitikaga (nt pealkirjad „IRL: Tallinna linnavalitsuses vohab onupojapoliitika“, „Savisaare rahastaja partner sai linna palgale“ või siis „Tallinna nõukogudes veenev ülekaal keskerakondlastel“), infoteenustega („IRL: Keskerakondlik propaganda maksumaksja raha eest tuleb lõpetada“), haridusasutuste rahastamisega („Sotsid: Tallinn peab taastama toetuse erahuvialakoolidele“ või „Tallinna linnavalitsus ehmatas lasteaedasi“), sotsiaalpoliitikaga (nt uudis „Pevkur: neonvestide jagamine ei lahenda töötuse probleemi“, Tallinna Veega (nt „Tallinna vee-ettevõtte neelab 2 miljonit krooni maksumaksja raha“) ja SA Tallinn 2011 tegevusega („Saks: Savisaar ei kasutanud võimalust olla tõeline riigimees“). Enamik neist käsitustest olid stereotüüpsed ning suurt osa neist võib määratleda kui poliitilist suhtekorraldust (nt IRL-i ja sotside pressiteadete põhjal koostatud uudised).

Tallinna linnavalitsust seostati erakonnaga 57 korral, kusjuures kõige sagedamini tehti seda võrguväljaannetes – *Postimees Onlines* 11 korral, *Delfis* 10 korral, *Õhtuleht Onlines* kuuel ja *Äripäev Onlines* samuti kuuel korral. Kanal2, Delfi ja *Äripäev Onlaine* kasutasid seda seost

rõhutatult just negatiivses kontekstis. Üldse mainiti Tallinna linnavalitsust koos keskerakonnaga positiivses kontekstis ainult kolmel korral. Peaaegu pooled mainimised (57-st 28) olid negatiivses kontekstis.

Tabel 5. Tallinna linnavalitsuse mainimine ja väärtustamine erakondlikus kontekstis

	Tallinna LV & keskerakond			
	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku
Delfi	0	2	8	10
EPL	1	0	1	2
EPLO	1	2	1	4
ERRup	0	4	0	4
ETV	0	2	1	3
Kanal2	0	0	4	4
PM	0	2	0	2
PMO	1	5	5	11
TV3	0	0	0	0
ÕL	0	3	0	3
ÕLO	0	4	2	6
ÄP	0	1	1	2
ÄPO	0	1	5	6
Kokku	3	26	28	57

Siit võime järeldada, et ka vastus neljandale uurimisküsimusele on jaatav: Tallinna linnavalitsust mainiti koos keskerakonnaga põhiliselt negatiivses kontekstis. Vastus viiendale küsimusele – kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis – on eitav, sest Tartu linnavalitsust ei mainitud kordagi erakondlikus kontekstis.

Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel räägitu esitamine meedias

K₆: kas Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitatakse meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuuldut?

Kuues võimalik vaatenurk, millest lähtudes me Tallinna linnavalitsuse tegevuse esitust meediaallikates vaatleme, on pressikonverentside materjalide vahendamine. See perspektiiv nõuab lisaselgitust. Meediateooria peab pressikonverentse suhtekorraldusüritusteks ja

sellistena pseudosündmusteks. Daniel Boorstini kuulsa määratluse järgi on pseudosündmus selline sündmus, mis ei toimuks siis, kui ei oleks meediat (Boorstin 1962, 11).

Pressikonverents vastab täiel määral sellele määrangule. See on suhtekorralduse üritus, mille eesmärk on soovitud tegelikkuse konstrueerimine. Pressikonverentsi korraldaja määrab ära nii teemad, millest räägitakse, kui ka selle, kuidas neid esitatakse. Sel moel ilmub jutuks olev sündmus või nähtus avalikkuse ette soovitud valguses ja „õige“ nurga alt nähtuna. Ühtlasi stimuleerib pressikonverents seda, et meedia soovitud teemadel räägib. Samas puudub ajakirjanikel reeglina vahetu kokkupuude jutuks oleva sündmuse või teemaga ja nii ei jää neil enamasti üle muud, kui räägitut edasi anda. Selle tulemusena peaks pressikonverentsidel esitatu väärtustamine olema positiivsem kui sama institutsiooni või temaga seotud teemade (agendade) esitus. Kas ja kuivõrd see nii on, seda kontrollibki kuues uurimisküsimus. Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel esitatu vahendamist võrreldakse siin valitsuse pressikonverentsidega sellepärast, et Tartu linnavalitsus ei korralda pressikonverentse sama sagedasti kui Tallinna linnavalitsus.

Vaatluse all olnud viie nädala jooksul toimus neli valitsuse (16., 23., ja 30. septembril ning 7. oktoobril) ja neli Tallinna linnavalitsuse (15., 22. ja 29. septembril ning 6. oktoobril) pressikonverentsi. Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel räägitu kajastus vaadeldud meediaallikates 29 mainimisena ja valitsuse pressikonverentsidel esitatu 49 mainimisena. Tallinna linnavalitsuse 15. septembri pressikonverentsil räägitu kohta ei ilmunud ühtegi uudist. Andmed mainimiste arvu ja nende väärtustamise kohta on esitatud tabelis 6.

Ka siin ei ole mainimised ega väärtustamised esitatud protsentidena, sest mainimiste arv on liiga väike. Tabelis 6 toodud arve võrreldes võib järeldada, et meediaallikad on vahendanud valitsuse pressikonverentsidel kuuldu tunduvalt rohkem kui Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel räägitut. Selle põhjus olemasolevast empiirilisest materjalist ei selgu. Võib oletada, et ajakirjandus pidas valitsuse pressikonverentside materjali olulisemaks kui Tallinna pressikonverentside materjali. Aga välistatud pole seegi, et valitsuse pressikonverentside materjali vahendati mingite hoiakute tõttu meelsamini.

Tabel 6. Tallinna linnavalitsuse ja vabariigi valitsuse pressikonverentsidel esitatu kajastus vaadeldud meediaallikates

	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku
Delfi	0	4	0	4	0	7	0	7
EPL	1	3	1	5	1	1	0	2
EPLO	1	1	1	3	1	1	0	2
ERRup	0	2	0	2	0	3	0	3
ETV	0	0	0	0	0	1	0	1
Kanal2	1	0	0	1	1	3	0	4
PM	1	0	0	1	2	2	0	4
PMO	2	3	0	5	0	8	0	8
TV3	0	0	0	0	1	1	0	2
ÕL	1	0	0	1	0	0	1	1
ÕLO	0	2	0	2	1	7	0	8
ÄP	0	2	0	2	2	1	0	3
ÄPO	1	2	0	3	2	2	0	4
Kokku	8	19	2	29	11	37	1	49

Kinnitust leiab see, et pressikonverentside materjalide esitus on märksa positiivsem kui samade aktantide ja nendega seotud teemade esitus samades meediaallikates samal ajal. Tallinna linnavalitsuse puhul on pressikonverentside vahendamisel neutraalsete esituste osakaal jäänud sama suureks kui linnavalitsuse mainimise, teemade või linnapea mainimise puhul – umbes kahe kolmandiku piiridesse kõigist mainingutest. Kuid väärtustamine on risti vastupidine: kui linnavalitsuse mainimise, teemade või linnapea puhul moodustasid positiivsed hinnangud 2,5 kuni 8,7 protsenti ja negatiivsed hinnangud ulatusid 25,1 kuni 28,1 protsendini, siis pressikonverentsi materjalide vahendamisel on negatiivseid hinnanguid ainult kaks, mõlemad pärinevad *Eesti Päevalehest* – tema paber- ja võrguväljaandest. Positiivseid hinnanguid on aga koguni kaheksa 29-st.

Enam-vähem samas proportsioonis kui Tallinna linnavalitsust, on vaadeldud väljaanded positiivselt väärtustanud ka valitsuse pressikonverentside materjale. Väike erinevus ilmneb negatiivses väärtustamises. Valitsuse pressikonverentside materjali vahendades on 49-st mainingust ainult üks negatiivne, Tallinna linnavalitsuse puhul aga 29-st mainingust kaks. Kuigi viienädalane ajavahemik on üldisemate järelduste tegemiseks liiga lühike, võib olemasolevale empiirilisele materjalile tuginedes siiski järeldada, et ka vastus kuuendale

uurimisküsimusele on jaatav: Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitati meedias pisut negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuuldut.

Eri väljaannete võrdlus

Tabelid 2 ja 4 pakuvad võimaluse võrrelda eri meediumite väljundit. Siinkohal on oluline märkida, et käesolev uuring ei tegele meedia mõju ega ka avaliku arvamusega, vaid vaatleb ainult meediasüsteemi väljundit viie nädala jooksul ja sedagi vaid ühe aktandi – Tallinna linnavalitsuse avalikkusele esitlemise perspektiivis. Kommunikatsioonisüsteemi väljund on avalikustatud arvamus, mitte avalik arvamus nagu veel 1990. aastatel mõnikord arvati (vt Noelle-Neumann 1998, 83). Alles siis, kui individuaalsete ja kollektiivsete aktantide arvamused on avalikus suhtluses esindatud, on neil šanss osaleda avaliku arvamuse kujunemises. Üldreegel on selline, et mida mitmekesisem on avalikustatud arvamus, st mida avatum ja mitmekesisem on meedia, seda demokraatlikum ja arenguvõimelisem on ühiskond ja seda paremini tuleb sootsium toime oma füüsilises ja sotsiaalses keskkonnas. Sellel taustal osutub meediapildi mitmekesisuse küsimus ühiskonna elujõu ja inimeste toimetuleku küsimuseks.

Mõningase vastuse küsimusele, kui mitmekesine on Eesti meedia väljund, pakuvad ka meie sisuanalüüsi andmed, mis puudutavad Tallinna linnavalitsuse esitlust meedias. Küsimus eri meediaallikate väljundi mitmekesisusest on küsimus sellest, kuivõrd on need väljundid omavahel seotud. Eri meediaallikate omavahelise seose tuvastamise ja selle seose tugevuse mõõtmise kõige käepärasem vahend on lineaarse korrelatsioonikordaja arvutamine. Lineaarse korrelatsioonikordaja r väärtus on miinus ühest kuni üheni ($-1 \leq r \leq 1$). Kui uuritavad muutujad on sõltumatud ja nende vahel puudub seos, siis on korrelatsioonikordaja null ($r = 0$). Kui muutujate vahel on lineaarne seos, on korrelatsioonikordaja absoluutväärtus üks ($r = 1$). Me kasutame korrelatsioonikordajate esitamiseks korrelatsioonimaatriksit, milles sisendiks on kõigis vaadeldud väljaannetes Tallinna linnavalitsuse mainimise ja väärtustamise andmed absoluutarvudes. Arvutamisel kasutasime *MS Exceli* keskkonnas andmeanalüüsi paketi olevat funktsiooni *Correlation*. Arvutuse tulemus on esitatud tabelis 7. Olgu lisatud, et tabelites 7–9 esitatud seosekordajate alumine statistiline usalduspiir nullhüpoteesi tõenäosuse $p \leq 0.05$ puhul on 0,703. Statistiliselt mitteusaldatavad seosekordajad on tabelites esitatud tumedal taustal.

Tabel 7. Tallinna linnavalitsuse eri väljaannetes mainimise ning positiivse, neutraalse ja negatiivse väärtustamise sageduse korrelatsioonimaatriks

	Delfi	EPL	EPLO	ERRup	ETV	Kanal2	PM	PMO	TV3	ÕL	ÕLO	ÄP	ÄPO
Delfi	1												
EPL	1.00	1											
EPLO	1.00	1.00	1										
ERRup	0.98	0.98	0.99	1									
ETV	0.97	0.97	0.95	0.90	1								
Kanal2	0.98	0.99	0.97	0.93	1.00	1							
PM	1.00	1.00	1.00	0.98	0.96	0.98	1						
PMO	0.99	0.98	0.99	1.00	0.91	0.94	0.99	1					
TV3	0.81	0.82	0.78	0.68	0.93	0.90	0.80	0.70	1				
ÕL	0.85	0.85	0.88	0.94	0.69	0.75	0.86	0.93	0.39	1			
ÕLO	1.00	1.00	1.00	0.99	0.96	0.98	1.00	0.99	0.79	0.87	1		
ÄP	0.95	0.94	0.96	0.99	0.83	0.87	0.95	0.99	0.58	0.98	0.96	1	
ÄPO	0.96	0.97	0.95	0.89	1.00	1.00	0.96	0.90	0.94	0.68	0.95	0.83	1

Korrelatsioonimaatriks näitab, et Tallinna linnavalitsuse mainimise sagedus ja talle antud hinnangute jaotus eri meediaallikates oli hämmastavalt sarnane ja mingil moel ka omavahel tugevasti seotud. See seos on nii tugev, et koguni 14 juhul on eri väljaannete sisumuutujate vaheline lineaarne korrelatsioonikordaja üks ($r = 1.0$), mis tähendab täielikku lineaarset seost. Sellises maksimaalses seoses on näiteks *Delfi* ning *Eesti Päevalehe* paberväljaande, *Eesti Päevalehe* võrguväljaande, *Postimehe* paberväljaande ja *Õhtulehe* võrguväljaande sisu, samuti *Eesti Päevalehe* paberväljaande ning tema võrguväljaande, *Postimehe* paberväljaande ning *Õhtulehe* võrguväljaande jne sisu. Ka enamikul ülejäänud juhtudest on eri meediaallikate väljundite seos tihe – lineaarse korrelatsioonikordaja väärtus on koguni 53 korral rohkem kui 0.9. Ainsa erandi kolmeteistkümne meediaallika seas moodustab TV3, aga see erinevus on juhuslik, sest Tallinna linnavalitsust mainiti TV3 uudistes ainult viiel korral.

Sellel taustal on huvitav küsida: milline on pilt peaministri esitlemise puhul samades meediaväljaannetes ja samal ajal? Vastuse sellele küsimusele annab tabel 8, kus esitatud korrelatsioonimaatriks näitab, kui sarnane või hajus oli peaministri mainimine ja väärtustamine eri väljaannetes. Siingi on seosekordaja arvutamiseks kasutatud absoluutarve.

Tabel 8. Peaministri eri väljaannetes mainimise ning positiivse, neutraalse ja negatiivse väärtustamise sageduse korrelatsioonimaatriks

	Delfi	EPL	EPLO	ERRup	ETV	Kanal2	PM	PMO	TV3	ÕL	ÕLO	ÄP	ÄPO
Delfi	1												
EPL	1.00	1											
EPLO	0.97	0.98	1										
ERRu	0.99	0.99	1.00	1									
ETV	1.00	1.00	0.97	0.98	1								
Kanal2	1.00	1.00	0.99	1.00	0.99	1							
PM	0.93	0.91	0.83	0.86	0.94	0.91	1						
PMO	0.99	1.00	0.99	1.00	0.99	1.00	0.89	1					
TV3	-0.47	-0.43	-0.26	-0.32	-0.50	-0.41	-0.76	-0.37	1				
ÕL	0.93	0.91	0.83	0.86	0.94	0.91	1.00	0.89	-0.76	1			
ÕLO	1.00	1.00	0.99	0.99	1.00	1.00	0.91	1.00	-0.42	0.91	1		
ÄP	1.00	0.99	0.95	0.97	1.00	0.99	0.96	0.98	-0.55	0.96	0.99	1	
ÄPO	1.00	1.00	0.98	0.99	1.00	1.00	0.93	1.00	-0.46	0.93	1.00	0.99	1

Kahte korrelatsioonimaatriksit (tabeleid 7 ja 8) võrreldes võime öelda, et pilt on mitte ainult väga sarnane, vaid peaministrile antud hinnangute puhul on eri meediaallikate väljundid omavahel veel tihedamas seoses. Täielik seos ($r = 1$) ilmneb koguni 24 juhul (Tallinna linnavalitsuse esitluses 14 juhul), tervelt 14 juhul on korrelatsioonikordaja väärtus 0.99 ning koguni 60 juhul 0.9 ja rohkem. Ehk teisisõnu: see, et eri meediaallikate sõnumid on äravahetamiseni sarnased, ilmnes mitte ainult siis, kui jutt oli Tallinna linnavalitsusest, vaid ka siis, kui mainiti või väärtustati peaministrit. Siingi on ainsaks erandiks TV3 uudised, aga selle meediaallika väljundit iseloomustavad seosekordajad ei ole statistiliselt usaldatavad.

Et hajutada viimast võimalikku kahtlust, esitame samasugused seosekordajad ka Tallinna linnapea mainimise ja väärtustamise sageduse kohta (tabel 9).

Ehkki Tallinna linnapea väärtustamise puhul oli eri väljaannete sõnumite omavaheline seos pisut hõredam kui kahel eelmisel juhul, on korrelatsioonikordaja väärtus siingi üheteistkümnel juhul maksimaalne, kolmeteistkümnel juhul 0.99 ja 55 juhul suurem kui 0.9. Siingi ei ole meediapilt kuigi diferentseeritud ega mitmekesine.

Tabel 9. Tallinna linna pea eri väljaannetes mainimise ning positiivse, neutraalse ja negatiivse väärtustamise sageduse korrelatsioonimaatriks

	Delfi	EPL	EPLO	ERRup	ETV	Kanal2	PM	PMO	TV3	ÕL	ÕLO	ÄP	ÄPO
Delfi	1												
EPL	0.87	1											
EPLO	0.96	0.97	1										
ERRup	0.98	0.95	1.00	1									
ETV	0.99	0.77	0.91	0.93	1								
Kanal2	0.71	0.97	0.87	0.85	0.59	1							
PM	0.99	0.80	0.92	0.94	1.00	0.62	1						
PMO	1.00	0.89	0.97	0.98	0.98	0.74	0.99	1					
TV3	0.90	1.00	0.98	0.97	0.82	0.94	0.84	0.92	1				
ÕL	0.99	0.79	0.92	0.94	1.00	0.61	1.00	0.99	0.84	1			
ÕLO	0.99	0.79	0.92	0.94	1.00	0.60	1.00	0.98	0.83	1.00	1		
ÄP	0.99	0.93	0.99	1.00	0.95	0.80	0.97	0.99	0.95	0.96	0.96	1	
ÄPO	0.93	0.99	0.99	0.99	0.86	0.92	0.88	0.94	1.00	0.87	0.87	0.97	1

Tabelites 7, 8 ja 9 esitatud andmeid tuleb pidada murettekitavateks. Meediapluralism on kõigi arenenud riikide meediapoliitika olulisim eesmärk ja selle suhtes valitseb demokraatiates ulatuslik konsensus. Selle konsensususe aluseks on arusaam, et vaba ja mitmekesine kommunikatsioonimaastik on demokraatia vältimatu tingimus. Seejuures peetakse silmas nii meediaomandi mitmekesisust, meediakanalite paljusust kui ka sisu mitmekesisust. Samasugune tugev konsensus valitseb ka USA-s, kus sealne ülemkohus deklareeris 1945. aastal kuulsas „Associated Press v. United States” kohtuasjas, et „informatsiooni võimalikult lai levik erinevatest ja vastandlikest allikatest on rahva heaolule eluliselt tähtis“ (Just 2009, 107). Sellest põhimõttest on hiljem lähtunud paljudes kohtuasjades. Tabelite 7–9 andmed on ilmses vastuolus nende väärtuste ja normatiivsete printsiipidega, millest lähtub demokraatlike riikide meediapoliitika.

Rangelt võttes näitab korrelatsioonikordaja seost vaadeldavate nähtuste, antud juhul siis eri meediumide väljundite vahel. Kust see seos tuleb? Tihe korrelatiivne seos ei tähenda seda, et vaadeldud meediaallikad on omavahel põhjuslikult seotud. Tõenäoliselt on nende väljundite koosmuutumine põhjustatud kolmanda suuruse poolt, mis mõjutab vaadeldud meediaallikaid. Võib arvata, et neid suursi või tegureid on vähemalt kaks: ühine allikas, milleks on ilmselt uudisteagentuur *Baltic News Service*, ja kultuur kui baasarsaamade kogum.

Puhttehnilistel põhjustel ei olnud selles uuringus vaatluse all olnud meediaallikate seas BNS-i. Ometi on see põhiline allikas, kus kõik meediaväljaanded saavad mitte ainult suure osa avaldatavast teabest, vaid tihti ka tähendused, mida sündmustele antakse. Ka neil üha

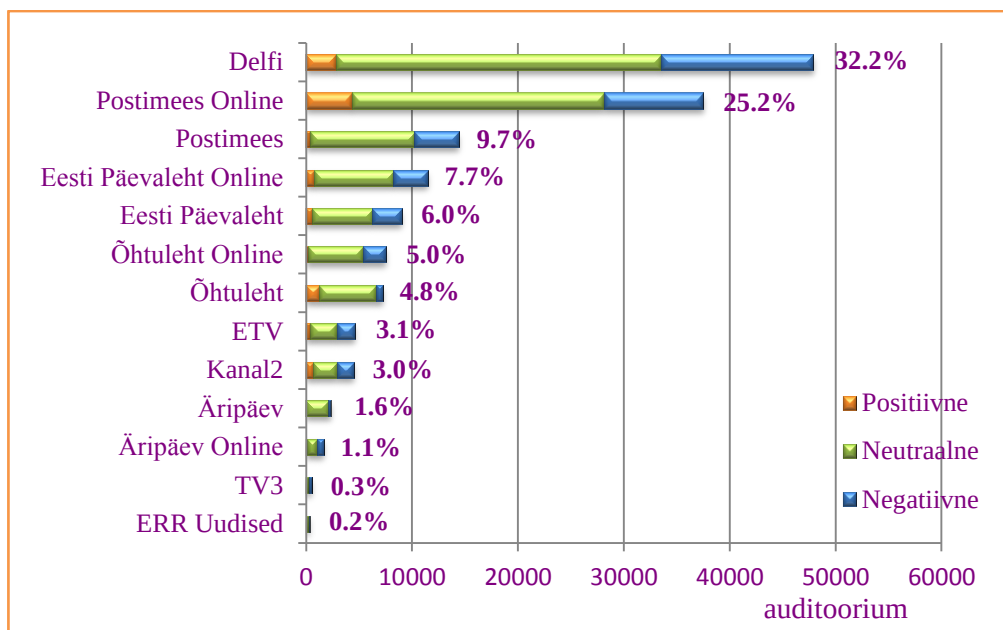
harvemaks muutuvatel juhtudel, kus ajakirjanikud osalevad nende poolt vahendatavates sündmustes, ei suuda nad kaugeltki alati toimuva tähendust anda, ning kasutavad selleks BNSi samateemalistes uudistes esitatud tõlgendusi. Selle tagajärjel läheb paljudel juhtudel eri meediaallikates käiku üks ja sama tegelikkuse versioon, mida iga väljaanne garneerib oma detailidega. Millisel määral see nii on, vajab lähiajal kindlasti uurimist.

Teine põhjus, miks eri meediaallikate väljundi hajusus on nii väike, on kultuuriline. Iga sündmus on alati kontingentne (ka teisiti on võimalik – vt Luhmann 2009, 151) ja mitmetähenduslik ning see kätkeb endas riski. Ka ei ole ükski ajakirjanik ega meedium võimeline vahendama sündmust kui tervikut. Igasugune kirjeldus on alati arvukate valikute tulemus. Tehtud valikutest ja esitatud kirjeldustest jääb aga paratamatult välja suur hulk keerukust ja sügavust, mis peitub reaalsuses. Ameerika ajakirjandusuuringute klassik Walter Lippmann kirjutas juba 1922. aastal oma raamatus „Public Opinion“, et tegelikkus on liiga keerukas selleks, et inimene suudaks seda haarata. Seepärast antakse tegelikkus edasi stereotüüpide abil. Lippmann (1947, 354) väitis, et uudised ei peegelda tegelikkust, vaid on selektsioonitsuste tulemus. Need otsused vahendavad stereotüüpeid väljavõtteid reaalsusest. Ka Niklas Luhmanni sotsiaalsete süsteemide teooria ühe põhiidee järgi ei suuda inimteadvus ega sotsiaalne süsteem (sh meediasüsteem) keerukat maailma mõista, sest viimane on neist alati palju keerukam (Luhmann 2009, 49, 249 jm). Seetõttu on vaatleja ja kirjeldaja alati sunnitud valima (*id.*, 187–188). Valikud aga on paratamatult ühekülgsed ja lihtsustatud – need toovad esile või teravdavad ainult vaadeldava nähtuse teatavaid omadusi ja seoseid. Kõik ülejäänud jääb varju ja sõnumi vastuvõtja jaoks pole seda olemaski. Seega on iga kirjeldus mingist vaatenurgast ja mingite arusaamade põhjal loodud konstruktsioon ning kujutatut võib alati esitada ka teisiti. Valiku ja tähenduse andmise aluseks on kultuuris või subkultuuris valitsev kujutlus, mis on olemas enne kommunikatsiooni.

Mainingute arvu lugejate või vaatajate arvuga kaaludes on võimalik välja arvutada ka iga vaadeldud väljaande „hääleosa“ Tallinna linnavalitsuse mainimise üldpildis (joonis 2). Eksiarvamuste vältimiseks olgu lisatud, et kõnealune hääleosa ei ole sama, mis nn makstud meedia planeerimisel kasutatav SOV (*Share of Voice*), mis tähistab brändi või brändigrupi reklaami osakaalu protsentides vaadeldava aja jooksul koguturul või siis selgelt määratletud turusegmen-dis. Meie aga vaatleme mitte edule orienteeritud ehk strateegilist suhtlust, mis on suunatud huvide läbisurumisele, vaid arusaamisele orienteeritud suhtlust ja nn vaba meediat. Olgu lisatud, et mõisted strateegiline ja arusaamisele suunatud suhtlus tõi oma

kommunikatiivse tegevuse teoorias käibele Jürgen Habermas (1981, 385). „Hääleosa“ näitab antud juhul, kui suure osani koguauditooriumist jõudsid vastava ajakirjandusväljaande sõnumid.

Kaalutud keskmiste arvutamine näitab, et Tallinna linnavalitsusega seotud meediasõnumite reaalne auditoorium ehk see hüpoteetiline hajutatud publik, kelleni nimetust 'Tallinna linnavalitsus' või samatähenduslikke nimekujusid sisaldavad meediatekstdid tõenäoliselt jõudsid, võis vaadeldud aja jooksul olla ligikaudu 150 tuhat inimest. Võib-olla ka pisut rohkem, sest tänaseks ei ole päris selge, millisel määral on traditsioonilise ajakirjanduse auditooriumi suuruse hindamiseks kasutatavad struktuurisuhtarvud võrreldavad nn uue meedia andmetega (probleem on siin mitte niivõrd järeleproovitud arvutusviisis, kuivõrd nt. klikkide arvu kui tähendusliku näitaja usaldatavuses). Kolmeteistkümne meediaallika sõnumite osakaalu protsentides selles auditooriumis kujutab joonis 2.

Joonis 2. Tallinna linnavalitsuse kajastamine erinevates meediumides ja vaadeldud väljaannete osatähtsus Tallinna linnavalitsuse mainimise üldpildis 2010. aasta septembris ja oktoobris

Kõige suurem osa reaalse auditooriumi hõlvamisel oli *Delfi* ja *Postimehe* võrguväljaande sõnumitel, mille puhul nii mainimiste kui lugejate arv oli teistest märgatavalt suurem. Sageli mainis Tallinna linnavalitsust ka *Eesti Päevaleht Online*, kuid tema lugejate arv on *Delfi* ja

Postimees Online vastavast näitajast kordi väiksem, mistõttu ka tema „hääleosa“ auditooriumis on tublisti väiksem.

Joonis 2 kujutab üsna realistlikult Eesti 21. sajandi esimese kümnendi lõpu meediamaastritu. Selle maastiku ilmet kujundavad võrguväljaanded, eeskätt *Delfi* ja *Postimees Online*, mis üheskoos pälvisid üle poole auditooriumipirukast. Paberväljaanded maastiku elementidena on juba teisejärgulised: kõige suurema lugejate arvuga ajalehe „hääleosa“ oli alla 10 protsendi ja teiste paberväljaannete osatähtsus on veelgi väiksem. Telekanalid, sealhulgas Eesti Televisioon oma „Aktuaalse kaamera“ (mis esitleb end mõjukuse poolest Eesti tähtsaima teleuudistesaaatena) ja kahe publitsistikasaatega, on muutunud marginaalseteks tegijateks, pisiasjadeks maastikul, mille osatähtsus auditooriumis oli üllatavalt väike. Olgu lisatud, et mujal Euroopas ja ka Põhja-Ameerikas on tendents samasuunaline, kuid Eesti erineb neist riikidest televisiooni ootamatult tagasihoidliku positsiooni poolest meediamaastritu. Selle põhjusi on ilmselt rohkem kui üks. Tundub, et sisuanalüüsi käigus ei ole registreeritud kõiki maininguid televisioonis. Oma osa on kindlasti ka turu väiksusel, eratelekanalite jaoks eeskätt reklaamituru väiksusel, mis ei paku piisavalt vahendeid parema sisu tootmiseks. Omaette teema on avalik-õigusliku ringhäälingu olukord – alates 2007. aasta maist-juunist on see sisuliselt muutunud poliitiliselt kontrollitud riigiringhäälinguks. Selle tagajärjed on näha tabelitest 2, 4, 5 ja 6, kus ilmneb ETV kallutatus, samuti korrelatsioonimaatriksitest, kust selgub, et ETV uudiste ja publitsistikasaadete sisu ei erine muude meediaallikate sisust. Ometi peaks avalik-õigusliku ringhäälingu tegevuse aluseks olema mitte turumudel, nagu kõigil teisel vaadeldud väljaannetel, vaid avalikkuse mudel (vt Croteau & Hoynes 2001, 37) ja see peaks ka sisuanalüüsi tulemustes kajastuma.

Kasutatud kirjandus

Boorstin, Daniel J. (1962). *The Image: a Guide to Pseudo-Events in America*. New York: Vintage Books.

Chong, Dennis; Druckman, James N. (2007). Framing theory. *Annual Review of Political Science* 10, 103–26.

Croteau, David & Hoynes, William (2001). *The Business of Media. Corporate Media and the Public Interest*. Thousand Oaks, California and London, New Delhi: Pine Forge Press.

Entman, Robert M. (2010). Media framing biases and political power: Explaining slant in news of Campaign 2008. *Journalism* 11(4), 389–408.

Entman, Robert M., Matthes, Jorg, and Pellicano, Lynn (2009) Framing politics in the news: Nature, sources and effects. In: Karin Wahl-Jorgensen, Thomas Hanitzsch (Eds). *Handbook of Journalism Studies*. London: Routledge, 175–190.

Habermas, Jürgen (1981). *Theorie des kommunikativen Handelns*, 2 Bde. Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Just, Natascha (2009). Measuring media concentration and diversity: new approaches and instruments in Europe and the US. *Media, Culture, Society*, 31(1), 97 – 117.

Krippendorff, Klaus (2004). *Content Analysis. An Introduction to its Methodology*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications.

Künzler, Matthias (2009). Desire for Diversity without Regulation — A Paradoxical Case? *International Communication Gazette*, vol. 71 no. 1-2, 67–76.

McCombs, Maxwell E. & Shaw, Donald L. (1977). The Agenda-Setting Function of the Press. In D. L. Shaw, M. E. McCombs (Eds.), *The Emergence of American Political Issues: The Agenda-Setting Function of the Press*. West Publishing Co, St Paul, MN, 1–18.

McQuail, Denis (2007). Accountability of Media to Society: Principles and Means. In: Denis McQuail, Peter Golding, Els de Bens (Eds.). *Communication Theory & Research. An EJC Anthology*. Los Angeles, London: SAGE Publications, 89–102 .

Merten, Klaus (1985). Zweierlei Einfluss der Medien auf die Wahlentscheidung. – In: *Medienforschung*, Bd. 2, Wünsche, Zielgruppen, Wirkungen. Hrgb. Dieter Prokop. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 116–135.

Noelle-Neumann, Elisabeth (1998). Öffentliche Meinung. – *Politische Kommunikation in der demokratischen Gesellschaft. Ein Handbuch*. Hrgb. Otfried Jarren, Ulrich Sarcinelli, Ulrich Saxer. Opladen: Westdeutscher Verlag, S. 81–96.

Rapoport, Anatol (1969). A system-theoretic view of content analysis. In George Grebner, Ole R. Holsti, Klaus Krippendorff, William J. Paisley, & Philip Stone (Eds.), *The analysis of communication content: Developments in scientific theories and computer techniques*. New York; John Wiley, 17–38.

Lisa 1. Sisuanalüüsi andmed uurimisküsimuste kaupa

H₁: kas meedia suhtumine Tallinna linnavalitsusse on negatiivsem kui Tartu linnavalitsusse?

Delfi	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38	1	10	6	17				0
39	2	22	8	32		2		2
40	3	21	12	36		2		2
41	1	18	8	27				0
42		6	2	8				0
Kokku	7	77	36	120	0	4	0	4

Eesti Päevaleht	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38	2	7	3	12				0
39	1	9	3	13				0
40		7	8	15				0
41		6		6		1		1
42				0				0
Kokku	3	29	14	46	0	1	0	1

Eesti Päevaleht Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38		9	3	12				0
39	4	25	14	43				0
40	2	18	8	28				0
41		6		6				0
42				0				0
Kokku	6	58	25	89	0	0	0	0

ERR Uudised	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38		4	1	5				0
39	3	11	4	18		1		1
40		1	1	2		1		1
41				0				0
42				0				0
Kokku	3	16	6	25	0	2	0	2

ETV	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38	2	4	2	8				0
39		1	3	4				0
40		6	4	10				0
41		2		2				0
42				0				0
Kokku	2	13	9	24	0	0	0	0

Kanal2	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38	1	1		2				0
39				0				0
40	2	7	3	12				0
41		2		2		2		2
42			4	4				0
Kokku	3	10	7	20	0	2	0	2

Postimees	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38		5		5				0
39	1	6	2	9				0
40		9	9	18				0
41		4		4				0
42		2		2				0
Kokku	1	26	11	38	0	0	0	0

Postimees Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38	1	16	4	21		1	1	2
39	5	16	1	22		1		1
40	1	12	3	16			1	1
41	3	13	11	27				0
42	1	4	5	10				0
Kokku	11	61	24	96	0	2	2	4

TV3	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38				0				0
39		1	1	2				0
40		1	1	2				0
41				0				0
42				0				0
Kokku	0	2	2	4	0	0	0	0

Õhtuleht	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38	2	4	1	7				0
39	2	4		6				0
40		4	1	5				0
41		3		3				0
42		2		2				0
Kokku	4	17	2	23	0	0	0	0

Õhtuleht Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38		6	2	8	3			3
39	1	7	2	10				0
40		4	1	5				0
41		8	1	9				0
42		2	5	7				0
Kokku	1	27	11	39	3	0	0	3

Äripäev	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38		2		2				0
39		13		13				0
40		2		2				0
41				0				0
42		2	2	4				0
Kokku	0	19	2	21	0	0	0	0

Äripäev Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi	Pos.	Neutr.	Neg.	Kokku mainimisi
38		4	5	9				0
39	2	12	3	17				0
40		1	1	2		2		2
41		1		1				0
42		4	6	10				0
Kokku	2	22	15	39	0	2	0	2

K₂: kas meedia väärtustab Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsusega seotud teemasid?

Teema	Tallinna LV			
	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku artikleid
linn tööandjana/personal	2	41	25	68
eelarve/rahandus	1	33	21	55
omandisuhe	4	28	2	34
haridusasutuste eelarvekärbe	0	12	20	32
detailplaneeringud	0	19	6	25
transport/parkimine	4	14	0	18
haridus	2	10	5	17
kommunaalmajandus	0	16	0	16
välissuhtlus	4	10	0	14
toimetulek/hoolekanne/tervishoid	5	6	1	12
linna juhtimine/poliitika	0	9	2	11
kultuur/mälestised	1	6	2	9
avalik kord	1	7	0	8
Kultuuripealinn	1	5	0	6
muu (erinevad teemad)	5	13	3	21
Kokku	30	229	87	346

	Tartu LV			
Teema	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku artikleid
linn tööandjana/personal	1	1	0	2
eelarve/rahandus	0	2	1	3
omandisuhe	0	0	0	0
haridusasutuste eelarvekärbe	0	0	0	0
detailplaneeringud	0	0	0	0
transport/parkimine	0	0	0	0
haridus	0	0	0	0
kommunaalmajandus	0	1	0	1
välissuhtlus	0	0	0	0
toimetulek/hoolekanne/tervishoid	0	1	0	1
linna juhtimine/poliitika	0	0	0	0
kultuur/mälestised	0	1	0	1
avalik kord	0	0	0	0
Kultuuripealinn	0	0	0	0
muu (erinevad teemad)	0	3	0	3
Kokku	1	9	1	11

K₃: kas meedia suhtumine Tallinna linnapeasse on negatiivsem kui Tartu linnapeasse ja Eesti vabariigi peaministrisse?

Delfi	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38	3	25	6	34
39	3	9	3	15
40		9	4	13
41	2	25	8	35
42		7	5	12
Kokku	8	75	26	109

Eesti Päevaleht	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		5		5
39		1	7	8
40		7	1	8
41		2	2	4
42			1	1
Kokku	0	15	11	26

Eesti Päevaleht Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		10	2	12
39		11	13	24
40		7	2	9
41		11	3	14
42		2	1	3
Kokku	0	41	21	62

ERR Uudised	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		3	2	5
39		4		4
40				0
41		8	5	13
42				0
Kokku	0	15	7	22

ETV	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		8		8
39				0
40		5		5
41		5	2	7
42				0
Kokku	0	18	2	20

Kanal 2	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40		2		2
41		2	2	4
42		2	4	6
Kokku	0	6	6	12

Postimees	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		1		1
39	1	2		3
40		9	2	11
41		7	2	9
42		1		1
Kokku	1	20	4	25

Postimees Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		8	5	13
39	1	6		7
40		9		9
41		15	7	22
42		2	1	3
Kokku	1	40	13	54

TV3	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40		1		1
41		2	2	4
42				0
Kokku	0	3	2	5

Õhtuleht	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		7	3	10
39		2		2
40		3		3
41		7		7
42		2		2
Kokku	0	21	3	24

Õhtuleht Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		10		10
39	1	4	1	6
40	1	7	3	11
41		16	2	18
42		2	1	3
Kokku	2	39	7	48

Äripäev	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		1		1
39		7	1	8
40		1		1
41		3	2	5
42		8	5	13
Kokku	0	20	8	28

Äripäev Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		2		2
39		2	1	3
40		2	1	3
41		14	6	20
42		5	7	12
Kokku	0	25	15	40

Delfi	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39		1		1
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	1	0	1

Eesti Päevaleht	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40		1		1
41				0
42				0
Kokku	0	1	0	1

Eesti Päevaleht Online	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

ERR Uudised	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

ETV	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

Kanal 2	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

Postimees	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39	1			1
40				0
41		1		1
42				0
Kokku	1	1	0	2

Postimees Online	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41		1		1
42				0
Kokku	0	1	0	1

TV3	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

Õhtuleht	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39		1		1
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	1	0	1

Õhtuleht Online	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

Äripäev	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

Äripäev Online	Tartu linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40				0
41				0
42				0
Kokku	0	0	0	0

Delfi	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		7	1	8
39	2	25		27
40	1	11		12
41	3	17	1	21
42		1	2	3
Kokku	6	61	4	71

Eesti Päevaleht	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		4		4
39				0
40	1	1		2
41		5		5
42		1		1
Kokku	1	11	0	12

Eesti Päevaleht Online	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		5		5
39		4		4
40	3	3		6
41	1	2		3
42		1		1
Kokku	4	15	0	19

ERR Uudised	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		2		2
39	2	3		5
40	2	15		17
41	1	2		3
42		2		2
Kokku	5	24	0	29

ETV	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		1		1
39				0
40				0
41		1		1
42				0
Kokku	0	2	0	2

Kanal 2	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40		6		6
41	1	3		4
42				0
Kokku	1	9	0	10

Postimees	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38	2	3	3	8
39	1	3	2	6
40	1	3	3	7
41		6		6
42		1		1
Kokku	4	16	8	28

Postimees Online	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		7		7
39	2	18		20
40	7	18	4	29
41	3	14		17
42				0
Kokku	12	57	4	73

TV3	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38				0
39				0
40	1			1
41				0
42				0
Kokku	1	0	0	1

Õhtuleht	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		1		1
39		1	2	3
40	1	2	1	4
41	2	2		4
42			1	1
Kokku	3	6	4	13

Õhtuleht Online	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		5	1	6
39	4	4	2	10
40	2	9	1	12
41	1	7		8
42			1	1
Kokku	7	25	5	37

Äripäev	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		5	3	8
39		1		1
40		5		5
41	3	5	1	9
42		1		1
Kokku	3	17	4	24

Äripäev Online	peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
38		2	1	3
39	4	3		7
40		7		7
41	2	12	4	18
42		1		1
Kokku	6	25	5	36

K₄: kas Tallinna linnavalitsust mainitakse koos keskerakonnaga põhiliselt negatiivses kontekstis?

K₅: kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis?

	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
Delfi	0	2	8	10	0	0	0	0
Eesti Päevaleht	1	0	1	2	0	0	0	0
Eesti Päevaleht Online	1	2	1	4	0	0	0	0
ERR Uudised	0	4	0	4	0	0	0	0
ETV	0	2	1	3	0	0	0	0
Kanal2	0	0	4	4	0	0	0	0
Postimees	0	2	0	2	0	0	0	0
Postimees Online	1	5	5	11	0	0	0	0
TV3	0	0	0	0	0	0	0	0
Õhtuleht	0	3	0	3	0	0	0	0
Õhtuleht Online	0	4	2	6	0	0	0	0
Äripäev	0	1	1	2	0	0	0	0
Äripäev Online	0	1	5	6	0	0	0	0
Kokku	3	26	28	57	0	0	0	0

K₆: kas Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitatakse meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuuldut?

Delfi	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0		1		1
39		3		3		2		2
40				0		3		3
41		1		1		1		1
42				0				0
Kokku	0	4	0	4	0	7	0	7

Eesti Päevaleht	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0				0
39	1	1		2				0
40			1	1				0
41		2		2	1	1		2
42				0				0
Kokku	1	3	1	5	1	1	0	2

Eesti Päevaleht Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0				0
39	1	1		2	1			1
40			1	1				0
41				0				0
42				0		1		1
Kokku	1	1	1	3	1	1	0	2

ERR Uudised	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0		1		1
39		2		2				0
40				0		1		1
41				0				0
42				0		1		1
Kokku	0	2	0	2	0	3	0	3

ETV	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0				0
39				0		1		1
40				0				0
41				0				0
42				0				0
Kokku	0	0	0	0	0	1	0	1

Kanal 2	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0				0
39				0				0
40	1			1	1	1		2
41				0		2		2
42				0				0
Kokku	1	0	0	1	1	3	0	4

Postimees	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0		1		1
39	1			1				0
40				0	1	1		2
41				0	1			1
42				0				0
Kokku	1	0	0	1	2	2	0	4

Postimees Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0		2		2
39		3		3		1		1
40	1			1		2		2
41	1			1		3		3
42				0				0
Kokku	2	3	0	5	0	8	0	8

TV3	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0		1		1
39				0				0
40				0	1			1
41				0				0
42				0				0
Kokku	0	0	0	0	1	1	0	2

Õhtuleht	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0				0
39	1			1				0
40				0				0
41				0			1	1
42				0				0
Kokku	1	0	0	1	0	0	1	1

Õhtuleht Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0		2		2
39		1		1		2		2
40				0		2		2
41		1		1	1	1		2
42				0				0
Kokku	0	2	0	2	1	7	0	8

Äripäev	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0	1			1
39		2		2				0
40				0				0
41				0	1			1
42				0		1		1
Kokku	0	2	0	2	2	1	0	3

Äripäev Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
38				0				0
39	1	2		3				0
40				0		1		1
41				0	2	1		3
42				0				0
Kokku	1	2	0	3	2	2	0	4